

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. S.14.0004.N

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, openbare instelling, met zetel te 1060 Sint-Gillis, Victor Hortaplein 11,

eiser,

vertegenwoordigd door mr. Antoine De Bruyn, advocaat bij het Hof van Cassatie,

tegen

FOCUS TELEVISIE – REGIONALE TELEVISIE VOOR HET NOORDEN VAN WEST-VLAANDEREN vzw, met zetel te 8400 Oostende, Koningsstraat 104, bus 8,

verweerster,

vertegenwoordigd door mr. Willy van Eeckhoutte, advocaat bij het Hof van Cassatie,

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het arbeidshof te Gent van 22 maart 2013.

Afdelingsvoorzitter Beatrijs Deconinck heeft verslag uitgebracht.

Advocaat-generaal Henri Vanderlinden heeft geconcludeerd.

II. CASSATIEMIDDEL

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Tweede onderdeel

1. De rechter is gehouden het geschil te beslechten overeenkomstig de daarop van toepassing zijnde rechtsregels. Hij moet de juridische aard van de door de partijen aangevoerde feiten en handelingen onderzoeken, en mag, ongeacht de juridische omschrijving die de partijen daaraan hebben gegeven, de door hen aangevoerde redenen ambtshalve aanvullen op voorwaarde dat hij geen betwisting opwerpt waarvan de partijen bij conclusie het bestaan hebben uitgesloten, dat hij enkel steunt op elementen die hem regelmatig zijn voorgelegd, dat hij het voorwerp van de vordering niet wijzigt en dat hij daarbij het recht van verdediging van de partijen niet miskent.

Het feit dat partijen de toepassing van een bepaalde wetsbepaling slechts subsidiair hebben opgeworpen, betekent niet dat zij die mogelijkheid bij conclusie hebben uitgesloten.

2. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat :

- de appelrechters in het tussenarrest van 28 september 2012 vaststellen dat de verweerster in haar conclusie wel melding maakt dat gratis abonnementen behoren “*tot het normaal professioneel instrumentarium van elke journalist of*

redactionele medewerker” zonder hierbij te verwijzen naar artikel 19, § 2, 5°, Uitvoeringsbesluit RSZ-wet en oordelen dat het passend voorkomt het debat te heropenen en aan partijen toe te laten hieromtrent hun standpunt te verwoorden;

- de verweerster na tussenarrest onder de titel “(...) *toepassing van artikel 19, § 2, 5° van het KB 28 november 1969 tot uitvoering van de RSZ-wet*” heeft uiteengezet dat dit standpunt in ondergeschikte orde was aangevoerd en waarom dit niet in extenso was gebeurd.

3. In zoverre het onderdeel ervan uitgaat dat de kwalificatie van arbeidsgereedschap “*tegen de wil in van partijen*” door de appelrechters werd aangenomen, mist het feitelijke grondslag.

4. In zoverre het onderdeel ervan uitgaat dat het beschikkingsbeginsel vereist dat de ambtshalve door de rechter aangevoerde kwalificatie eerst door een partij was aangevoerd, faalt het naar recht.

Eerste onderdeel

5. Krachtens artikel 19, § 2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet worden, in afwijking van artikel 2, eerste lid, Loonbeschermingswet, niet als loon aangemerkt “*de voordelen toegekend in de vorm van arbeidsgereedschap of werkkledij*”.

Voor de toepassing van die regel is het onverschillig door wie het voordeel wordt toegekend en volstaat de vaststelling dat het voordeel arbeidsgereedschap of werkkledij betreft.

6. Het onderdeel dat ervan uitgaat dat de regel enkel kan worden toegepast op door de werkgever bepaald arbeidsgereedschap en niet op door derden toegekend arbeidsgereedschap, faalt naar recht.

Derde onderdeel

7. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt niet dat de eiser voor de appelrechters het in het onderdeel bedoelde verweer betreffende het slui-

ten van een van artikel 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet afwijkende overeenkomst heeft gevoerd.

Het onderdeel is nieuw en derhalve niet ontvankelijk.

Dictum

Het Hof,

Verwerpt het cassatieberoep.

Veroordeelt de eiser tot de kosten.

Bepaalt de kosten voor de eiser op 433,18 euro en voor de verweerster op 110,80 euro.

Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, derde kamer, samengesteld uit afdelingsvoorzitter Beatrijs Deconinck, als voorzitter, afdelingsvoorzitter Alain Smetryns, en de raadsheren Koen Mestdagh, Antoine Lievens en Koenraad Moens, en in openbare rechtszitting van 9 november 2015 uitgesproken door afdelingsvoorzitter Beatrijs Deconinck, in aanwezigheid van advocaat-generaal Henri Vanderlinden, met bijstand van griffier Kristel Vanden Bossche.

K. Vanden Bossche

K. Moens

A. Lievens

K. Mestdagh

A. Smetryns

B. Deconinck

Verzoekschrift

VOORZIENING TOT CASSATIE

VOOR: De **RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID**,
openbare instelling, opgericht bij besluitwet
5 van 28 december 1944, met zetel te 1060 Brus-
sel, Victor Hortaplein, 11,
bijgestaan en vertegenwoordigd door Meester
Antoine DE BRUYN, advocaat bij het Hof van
Cassatie, kantoor houdende te 1000 Brussel,
10 Dalstraat, 67, waar keuze van woonplaats
wordt gedaan,

eiser tot cassatie,

15 **TEGEN** : de vzw **FOCUS TELEVISIE**, met maatschappelijk-
ke zetel te 8400 Oostende, Koningstraat 104,
met ondernemingsnummer 448.696.363,

verweerster in cassatie,

20

* * *

Aan de Heren Eerste Voorzitter en Voorzitter, de
Dames en Heren Raadsheren, leden van het Hof van Cassa-
tie,

25

* * *

Hooggeachte Dames en Heren,

30 Eiser heeft de eer het arrest aan Uw toezicht te
onderwerpen dat op 22 maart 2013 op tegenspraak werd
gewezen door de vijfde kamer van het Arbeidshof te
Gent, Afdeling Brugge (2011/AR/227).

FEITEN EN PROCEDUREVOORGAANDEN

35

Verweerster exploiteert een regionale televisieomroep.

40 Dertien van haar werknemers, allen redacteurs of
redactiemedewerkers, ontvingen in de jaren 2006-2009
een gratis abonnement op een tijdschrift naar keuze,
uitgegeven door de nv ROULARTA MEDIA GROUP, alsook een
gratis abonnement, minstens een vermindering van de
abonnementsprijs, op een ander tijdschrift of krant van
dezelfde uitgever.

45

Eiser oordeelde dat deze gratis abonnementen op
tijdschriften of kranten voordelen in natura uitmaken
die onderworpen zijn aan socialezekerheidsbijdragen on-
der de voorwaarden voorzien door artikel 19, §2, 19°,
50 Uitvoeringsbesluit RSZ-wet.

Dienaangaande werd door eiser, voor de kwartalen
4/2006, 4/2007, 2/2008, 4/2008 en 4/2009, ambtshalve
aangiftes opgesteld.

55

Bij dagvaarding van 31 maart 2010 vorderde verweerster de vernietiging van die ambtshalve aangiftes en te horen zeggen voor recht dat de abonnementen, voorwerp van de ambtshalve aangifte, voor de werknemers van verweerster geen voordeel in natura zijn en bijgevolg niet
60 onderworpen zijn aan socialezekerheidsbijdragen.

De Arbeidsrechtbank te Brugge verklaarde bij vonnis van 8 juni 2011 de vordering van verweerster gegrond.
65

Met een verzoekschrift, neergelegd op 24 augustus 2011 ter griffie van het Arbeidshof te Gent, afdeling Brugge, tekende eiser hoger beroep aan tegen voormeld vonnis.
70

In een tussenarrest van 28 september 2012 heropende het Arbeidshof te Gent ambtshalve de debatten teneinde partijen toe te laten hun standpunt naar voren te brengen omtrent de vraag of de gratis abonnementen eventueel als arbeidsgereedschap kunnen worden gekwalificeerd in de zin van artikel 19, §2, 5° Uitvoeringsbesluit RSZ-wet.
75

Het bestreden arrest van 22 maart 2013 verklaarde het hoger beroep van eiser ongegrond en oordeelde dat de tijdschriften tot het «*arbeidsgereedschap*» van de redacteurs en redactiemedewerkers van verweerster behoren.
80

85 **ENIG MIDDEL TOT CASSATIE**

Geschonden wetsbepalingen:

- 90 - het beschikkingsbeginsel of het beginsel inzake de
wilsautonomie van partijen, zoals uitgedrukt in ar-
tikel 1138, 2° Gerechtelijk Wetboek;
- artikel 1138, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek;
- artikel 14, §1 en §2, van de Wet van 27 juni 1969
95 tot herziening van de besluitwet van 28 december
1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der
arbeiders (RSZ-wet);
- artikel 23, eerste en tweede lid, van de Wet van 29
juni 1981 houdende de algemene beginselen van de
sociale zekerheid voor werknemers (Algemene begin-
100 selenwet sociale zekerheid);
- artikel 2 van de Wet van 12 april 1965 betreffende
de bescherming van het loon der werknemers (Loonbe-
schermingswet);
- artikel 20, 1°, van de Wet van 3 juli 1978 op de
105 arbeidsovereenkomsten (Arbeidsovereenkomstenwet);
- artikel 19, §2, 5°, van het Koninklijk Besluit van
28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27
juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28
110 december 1944 betreffende de maatschappelijke ze-
kerheid der arbeiders (Uitvoeringsbesluit RSZ-wet).

Aangevochten beslissing:

115 Het bestreden arrest verklaart het hoger beroep on-
gegrond en bevestigt het vonnis van de eerste rechter
die de hoofdvordering van verweerster gegrond verklaar-
de in de volgende mate:

120 « Verklaart de door (eiser) uitgevoerde ambtshalve
aangifte van voordelen in natura uit de aan de
werknemers van (verweerster) door en van de nv ROU-
LARTA MEDIA GROUP verstrekte abonnementen, en de
daaruit voortvloeiende vorderingen tot betaling van
de sociale bijdragen vanaf het vierde kwartaal 2006
125 tot en met het vierde kwartaal 2009, ongegrond en
vernietigt deze;

130 « Zegt voor recht dat de betreffende abonnementen van
de werknemers van (verweerster) geen voordeel in
natura uitmaken en niet vatbaar zijn voor heffing
van de betwiste bijdragen;

135 « Veroordeelt (eiser) tot terugbetaling aan (verweer-
ster) van alle bedragen die deze (hem) betaald
heeft in uitvoering van de voormelde ambtshalve
aangiftes, meer de intrest vanaf 31 maart 2010;

« Wijst de tegenvordering af.»

140 Het bestreden arrest oordeelt dat de tijdschriften
of kranten tot het arbeidsgereedschap van de redacteurs
en redactiemedewerkers van verweerster behoren zodat
hierop, overeenkomstig artikel 19, §2, 5°, Uitvoerings-
besluit RSZ-wet, geen socialezekerheidsbijdragen zijn
145 verschuldigd:

« 5.2. Zoals hierboven al werd gesteld is het over-
bodig na te gaan of de abonnementen in casu kunnen

150 aangezien worden als 'in geld waardeerbare voordelen waarop de
werknemer ingevolge zijn dienstbetrekking recht heeft ten last van de (ver-
weerster)' (zie artikel 2, eerste lid, 3° van de Loon-
beschermingswet en artikel 14, § 2 van de RSZ-wet),
en dit ongeacht de identiteit van de persoon die
het voordeel heeft toegekend, wanneer die abonne-
155 menten hoe dan ook als 'arbeidsgereedschap' in de zin
van artikel 19, §2, 5° van het KB van 28 november
1969 tot uitvoering van de RSZ-wet moeten worden
bestempeld. Dit laatste is wel degelijk het geval.

160 « Het begrip 'arbeidsgereedschap' wordt in de voornoemde
bepaling niet nader omschreven doch er is geen re-
den om aan te nemen dat het een meer beperkte bete-
kenis heeft dan in het gewone taalgebruik, te weten
'de gezamenlijke voorwerpen die voor het verrichten van een werkzaamheid
165 nodig zijn' (zijnde de omschrijving van VAN DALE).
Zeker ging het oorspronkelijk vooral om de werktui-
gen van een handarbeider doch dit is in de eenen-
twintigste eeuw natuurlijk niet meer het geval.

170 « Het is evident dat tijdschriften (zij het week- of
maandbladen) tot het 'arbeidsgereedschap' van de redac-
teurs en redactiemedewerkers van een (regionale)
televisieomroep behoren.

175 « Alle argumenten die de (eiser) naar voor schuift om
deze vaststelling te ontkrachten, falen.

« Dat de tijdschriften die de betrokkenen ontvingen,
geen vaktijdschriften sensu stricto waren, is moge-

180 *lijk doch is zonder belang. De regionale zender
van (verweerster) biedt een breed spectrum van pro-
gramma's aan, voor elk wat wils. Onbetwist komen
onder meer sport, reizen en 'lifestyle' aan bod en de
programmamakers moeten over dit alles geïnformeerd
185 worden, inzonderheid door kennis te nemen van de
'pers' in de ruime zin van het woord. Uit niets
blijkt dat sommige redactieleden tijdschriften ont-
vingen die niets met de aard van hun werk te maken
konden hebben, of dat sommigen van hen minder dan
190 anderen behoefte zouden hebben aan 'werkmiddelen'. De
bewering dat de gezinsleden zouden bepalen welk
tijdschrift wordt gekozen, is ten slotte nogal gra-
tuit.*

195 « *Dat een deel van de tijdschriften niet geheel gra-
tis ter beschikking werden gesteld, is nog geen re-
den om aan te nemen dat zij geen arbeidsgereedschap
kunnen zijn in zoverre dit wél het geval was. Het
arbeidshof merkt op dat het niet (verweerster) zelf
200 is die de tijdschriften heeft 'verdeeld' en dat van
haar moeilijk kon verwacht worden dat zij zou pro-
testeren wanneer een derde (en de [eiser] toont in
het geheel niet aan dat de nv ROULARTA MEDIA GROUP
méér dan een derde was) dit wél deed, zij het in
205 zijn eigen belang en niet geheel gratis (een gege-
ven paard ...).*

 « *Of (verweerster) daadwerkelijk op de hoogte was van
het feit dat haar redactiemedewerkers (quasi-
210)gratis tijdschriften ontvingen, blijkt niet en is
ook zonder belang.*

« Dat (verweerster) zelf ook documentatie gratis ter
beschikking van haar redactie stelde, ook van ande-
215 re uitgeverijen dan de nv ROULARTA MEDIA GROUP, is
evident doch ook niet relevant. Eén en ander ont-
neemt de tijdschriften die de redactieleden indivi-
dueel ontvingen, nog niet de hoedanigheid van ar-
beidsgereedschap.»

220 (p.5-6, 5.2).

Griev:

1./ De artikelen 14, §1, van de RSZ-wet en 23, eerste
225 lid, van de Algemene beginselenwet sociale zekerheid,
bepalen dat de bijdragen voor de sociale zekerheid be-
rekend worden op basis van het loon van de werknemer.

Krachtens de artikelen 14, §2, van de RSZ-wet en
230 23, tweede lid, van de Algemene beginselenwet sociale
zekerheid, wordt het loonbegrip omschreven met verwij-
zing naar het loonbegrip van de Loonbeschermingswet van
12 april 1965, met dien verstande dat het in de laatst-
genoemde wet bepaalde loonbegrip bij koninklijk besluit
235 kan worden verruimd of beperkt.

2./ Krachtens artikel 2, eerste lid, van de Loonbe-
schermingswet, wordt onder loon verstaan : het loon in
geld en de in geld waardeerbare voordelen, zoals voor-
240 delen in natura, waarop de werknemer ingevolge de
dienstbetrekking recht heeft ten laste van de werkge-
ver.

245 Artikel 19, §2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet, bepaalt dat, in afwijking van artikel 2 van de Loonbeschermingswet, niet als loon moeten worden aangemerkt de voordelen toegekend in de vorm van arbeidsgereedschap.

250 De voordelen in de vorm van arbeidsgereedschap worden door de werkgever toegekend in uitvoering van artikel 20,1°, Arbeidsovereenkomstenwet, krachtens welke bepaling de werkgever verplicht is de werknemer te doen
255 arbeiden op de wijze, tijd en plaats zoals is overeengekomen, inzonderheid, zo de omstandigheden dit vereisen en behoudens strijdige bepaling, door de voor de uitvoering van het werk nodige hulp, hulpmiddelen en materialen ter beschikking te stellen.

260 **3./** Welk arbeidsgereedschap de werknemer nodig heeft voor de uitvoering van het werk, wordt uitsluitend door de werkgever bepaald.

265 Enkel de werkgever kan immers beslissen wat nodig is opdat de werknemer de overeengekomen arbeid kan uitvoeren zodat de voordelen in de vorm van arbeidsgereedschap noodzakelijk door de werkgever moeten worden toegekend.

270 Het is niet verenigbaar met het wettelijk begrip «*arbeidsgereedschap*» dat een derde dit zou toekennen, noch dat een derde zou beslissen wat werknemers, waar-

van hij niet de werkgever is, nodig hebben voor de uitvoering van hun werk.

275

4./ Wanneer voordelen worden toegekend aan de werknemer in de vorm van arbeidsgereedschap, houdt dit noodzakelijk ook in dat de werkgever op de hoogte is van het feit dat dergelijke voordelen aan zijn werknemer worden toegekend nu enkel de werkgever kan beslissen welk arbeidsgereedschap nodig is voor de uitvoering van het werk.

Het is bijgevolg evenmin verenigbaar met het wettelijk begrip «*arbeidsgereedschap*» dat de werkgever niet op de hoogte zou zijn van de toekenning van arbeidsgereedschap aan zijn werknemer.

Arbeidsgereedschap dat buiten medeweten van de werkgever wordt toegekend aan zijn werknemers door een derde, kan niet als arbeidsgereedschap worden gekwalificeerd in de zin van artikel 19, §2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet.

295 **5./** Het bestreden arrest stelt vast:

- «*dat het niet (verweerster) zelf is die de tijdschriften heeft 'verdeeld'*» (p.6, vijfde alinea);
- «*dat van (verweerster) moeilijk kon verwacht worden dat zij zou protesteren wanneer een derde (...) (de gratis abonnementen toekende), zij het in zijn eigen belang en niet geheel gratis (een gegeven paard)*» (p.6, vijfde alinea);

300

305 - dat niet blijkt «of (verweerster) daadwerkelijk op de hoogte was van het feit dat haar redactiemedewerkers (quasi-) gratis tijdschriften ontvingen», en dat zulks «zonder belang» is (p.6, zesde alinea).

310 **6./** Hieruit volgt dat het bestreden arrest, **eerste onderdeel**, op grond van voormelde vaststellingen, waaruit blijkt dat:

- 315 (1) de (quasi-) gratis abonnementen niet door verweerster zelf maar door een derde werden toegekend,
- (2) verweerster niet op de hoogte was van die toekenning,
- 320 (3) verweerster aldus niet zelf had bepaald of die abonnementen daadwerkelijk nodig zijn voor de uitvoering van het werk,

niet wettig heeft beslist dat de (quasi-) gratis abonnementen op tijdschriften of kranten tot het arbeidsge-reedschap van de redacteurs en redactiemedewerkers van verweerster behoren, noch wettig beslist dat op die 325 abonnementen geen socialezekerheidsbijdragen zijn verschuldigd in toepassing van artikel 19, §2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet (schending van artikelen 14, §1 en §2, RSZ-wet, 23, eerste en tweede lid, artikel 2 330 Loonbeschermingswet, 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet, 19, §2, 5°, Uitvoeringsbesluit RSZ-wet).

7./ Zoals in het tussenarrest (p.4, derde laatste alinea) was opgemerkt, had verweerster op geen enkel ogen-

335 blik opgeworpen dat de gratis abonnementen, die door de
nv ROULARTA MEDIA ter beschikking werden gesteld aan
haar werknemers, arbeidsgereedschap uitmaken in de zin
van artikel 19, §2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-
wet, reden waarom de debatten door het tussenarrest
340 werden heropend.

Ook in haar besluiten na heropening der debatten
nam verweerster niet het standpunt in dat de gratis
abonnementen arbeidsgereedschap uitmaken in de zin van
345 artikel 19, §2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet:

« Deze stelling werd echter door concludante niet ver-
der in extenso uitgewerkt aangezien de abonne-
menten, voorwerp van de ambtshalve heffing, niet door
350 de (verweerster), als werkgever aan de betrokken
werknemers werden verstrekt als 'werkmateriaal' ».

« 3. In de oorspronkelijke dagvaarding dd.
31.03.2010 werd dan ook slechts in ONDERGESCHIKTE
355 orde tegen de vordering van (verweerster) inge-
bracht dat, zelfs indien de rechtbank zou menen dat
deze abonnementen als een loonvoordeel door toedoen
van (verweerster) als werkgever zouden dienen be-
schouwd te worden, dat ALS DAN inderdaad de vraag
360 kon gesteld worden of het gebruik maken van gratis
abonnementen in een mediabedrijf, waarbij het tot
de dagelijkse taak behoort van haar (redactioneel)
personeel om nieuws via zoveel mogelijk kanalen en
bronnen te vergaren, bij extensie deze - hoewel
365 door een derde verstrekte - abonnementen te be-
schouwen zijn als noodzakelijke en nuttige werkin-

strumenten, in de geest van art. 19, §2, 5° van het K.B. van 28 november 1969.

370 « *Gezien dit aspekt in het advies van het openbaar ministerie, gevolgd in het vonnis van de eerste rechter, ook niet werd aangehaald en gezien zowel het openbaar ministerie in zijn advies als de eerste rechter - terecht - hebben geoordeeld dat de*

375 *ambtshalve heffing van de RSZ ongegrond was aangezien de door RMG verstrekte abonnementen geen uitstaans hadden met (verweerster), als zijnde de werkgever van de redacteurs in kwestie en dat deze abonnementen ook niet voor rekening van (verweerster) waren verstrekt.*

380

« *De journalisten van (verweerster) kunnen immers helemaal GEEN 'rechten laten gelden' of 'aanspraak maken' op de abonnementen van de tijdschriften van R.M.G.;*

385 *gezien er GEEN vennootschapsrechtelijke band bestaat tussen (verweerster) en R.M.G. en (verweerster) in generlei mate tussenkomt of beslist welk abonnement aan wie van haar personeel wordt versterkt.*

390 « *Ook heeft R.M.G. deze abonnementenkost nimmer doorerekend aan (verweerster) en trad zij dus ook niet op (als) 'derde betaler' van loon(voordeel) voor (verweerster)».*

395 («BESLUITEN HOGER BEROEP (Na Heropening debatten)» dd. 24 oktober 2012, p.3).

8./ Ook eiser was van oordeel dat de aan de werknemers van verweerster toegekende gratis abonnementen geenszins kunnen worden aangemerkt als «voordelen toegekend in de vorm van arbeidsgereedschap» in de zin van artikel 19, §2, 5°, Uitvoeringsbesluit RSZ-wet (zie de beroepsconclusie van eiser na tussenarrest, p.2 e.v.).

405 **9./** Hieruit volgt dat het bestreden arrest, **tweede onderdeel**, door te oordelen dat de (quasi-) gratis abonnementen op de tijdschriften of kranten tot het arbeidsgereedschap van de redacteurs en redactiemedewerkers van verweerster behoren in de zin van artikel 19, §2, 5°, Uitvoeringsbesluit RSZ-wet, het beschikkingsbeginsel heeft miskend, nu ook na de heropening der debatten door geen van de partijen was aangevoerd dat die abonnementen op de tijdschriften of kranten arbeidsgereedschap uitmaken in de zin van voormelde bepaling zo-
410 dat het bestreden arrest ambtshalve de kwalificatie van arbeidsgereedschap heeft weerhouden tegen de wil in van partijen (schending van het beschikkingsbeginsel en van artikel 1138, 2°, Ger.W.)

420 **10./** De werkgever is luidens artikel 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet verplicht, zo de omstandigheden dit vereisen en *behoudens strijdige bepaling*, de voor de uitvoering van het werk nodige hulp, hulpmiddelen en materialen ter beschikking te stellen van de werknemer.

425

Partijen in de arbeidsovereenkomst kunnen aldus overeenkomen dat de kosten verbonden aan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst en die in beginsel ten laste zijn van de werkgever, toch door de werknemer dienen te

430 worden gedragen. Dit mag enkel niet tot gevolg hebben dat door de betaling van die kosten de werknemer niet meer de volledige beschikking heeft over het bij algemeen verbindend verklaarde CAO bepaalde minimumbarema-
loon.

435

De bepaling van artikel 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet houdt in dat de rechter eerst moet nagaan wat en rekening houden met hetgeen de contracterende partijen zijn overeengekomen aangaande de nodige hulpmid-
440 delen die voor de uitvoering van het werk ter beschikking van de werknemer worden gesteld en dat hij alleen, bij stilzwijgen daarover in de overeenkomst, uitspraak moet doen zoals de omstandigheden dit vereisen.

445 **11.7** Het bestreden arrest stelt vast dat een deel van de tijdschriften «niet geheel gratis ter beschikking werden gesteld» van de werknemers van verweerster, doch dat zulks «geen reden (is) om aan te nemen dat zij geen arbeidsgereedschap kunnen zijn» (p.6, vijfde ali-
450 nea).

Vooraleer het arbeidshof de tijdschriften, die niet geheel gratis waren, als arbeidsgereedschap kon kwalificeren in de zin van artikel 19, §2, 5°, Uitvoerings-
455 besluit RSZ-wet en van artikel 20,1°, Arbeidsovereenkomstenwet, diende het bestreden arrest eerst te onderzoeken of verweerster met haar werknemers al dan niet een van artikel 20,1°, Arbeidsovereenkomstenwet afwijkende overeenkomst had gesloten omtrent de ten laste
460 neming van een deel van de abonnementsprijs van die tijdschriften, dan wel vast te stellen dat er dienaan-

gaande sprake was van een «stilzwijgen» in de overeenkomst en dat de omstandigheden van de zaak kunnen verantwoord worden dat de werknemers tussenkomen in de kostprijs van de als arbeidsgereedschap gekwalificeerde tijdschriften.

Het bestreden arrest liet na dit te onderzoeken en bevatte dienaangaande geen enkele vaststelling. Evenmin werd onderzocht op grond van welke overeenkomst verweerster haar verplichtingen als werkgever om arbeidsgereedschap ter beschikking te stellen van haar werknemers had doorgeschoven naar een derde en wat de draagwijdte was van die overeenkomst.

12./ Hieruit volgt dat het bestreden arrest, **derde onderdeel**, nu het niet uitdrukkelijk vaststelde dat verweerster met haar werknemers een van artikel 20,1°, Arbeidsovereenkomstenwet afwijkende overeenkomst had gesloten omtrent het arbeidsgereedschap dat nodig was voor de uitvoering van het werk, noch uitdrukkelijk aangaf dat er dienaangaande sprake was van een stilzwijgen in de overeenkomst en dat de omstandigheden van de zaak kunnen rechtvaardigen dat de werknemer in de kostprijs van de tijdschriften of kranten diende tussen te komen, niet wettig heeft beslist dat de tijdschriften in kwestie, die niet geheel gratis ter beschikking werden gesteld van de werknemers door een derde, arbeidsgereedschap zijn in de zin van de artikelen 20,1°, Arbeidsovereenkomstenwet en 19, §2, 5°, Uitvoeringsbesluit RSZ-wet, terwijl evenmin was vastgesteld dat verweerster daaromtrent een overeenkomst had gesloten met die derde, mitsdien niet wettig heeft beslist dat op de (quasi-) gratis abonnementen geen socialeze-

495 kerheidsbijdragen zijn verschuldigd in toepassing van
artikel 19, §2, 5°, van het Uitvoeringsbesluit RSZ-wet
(schending van de artikelen 14, §1 en §2, RSZ-wet, 23,
eerste en tweede lid, 2 Loonbeschermingswet, 20, 1°,
Arbeidsovereenkomstenwet, 19, §2, 5°, Uitvoeringsbe-
500 sluit RSZ-wet).

TOELICHTING

Eerste onderdeel

505

Vermits de werkgever het economisch risico van de
onderneming draagt, is het ook hij die oordeelt welke
hulp, hulpmiddelen en materialen nodig zijn voor de
uitvoering van het werk. Het is niet aan de werknemer,
510 laat staan aan een derde, om op dat vlak beslissingen
te nemen. Nodig is derhalve wat de werkgever oordeelt
wat nodig is (LAMBRECHTS, J., VANTHOURNOUT, J. en BUYS-
SENS, H., De onkostenvergoeding, Antwerpen, Intersen-
tia, 2006, 12-13).

515

Om te kunnen spreken van «*arbeidsgereedschap*» in de
zin van artikel 20, 1° Arbeidsovereenkomstenwet en ar-
tikel 19, §2, 5° van het KB van 28 november 1969 tot
uitvoering van de RSZ-wet, is dus vereist dat de werk-
520 gever heeft geoordeeld dat bedoelde hulp, hulpmiddelen
en materialen nodig zijn voor de uitvoering van het
werk en dat deze door zijn toedoen ter beschikking wer-
den gesteld van de werknemer met het oog op de uitvoe-
ring van de bedongen arbeid.

525

Het bestreden arrest stelt dat het niet blijkt dat verweerster op de hoogte was van het feit dat haar redactiemedewerkers (quasi-)gratis tijdschriften ontvingen.

530

In haar besluiten in hoger beroep (na heropening der debatten) dd. 24.10.2012 had verweerster inderdaad opgeworpen dat «Naar aanleiding van het controlebezoek van de inspecteur van de RSZ bij de accountant van de vzw FOCUS TELEVISIE op 10.09.2009, werd concludante **voor het eerst** geconfronteerd met de vraag van appellante omtrent het bestaan van gratis abonnementen op tijdschriften van ROULARTA MEDIA GROUP, verstrekt aan leden van de redactie, personeel van FOCUS TV vzw. Tot dan wisten de afgevaardigd bestuurder, noch andere leden van de raad van bestuur van FOCUS TV vzw, zijnde de werkgever van de betreffende journalisten, NIET om welke (gratis) abonnementen dit ging, noch aan WIE dergelijke gratis abonnementen waren verstrekt» (p. 2).

545

Het arbeidshof neemt enerzijds aan dat «tijdschriften (zij het week- of maandbladen) tot het 'arbeidsgereedschap' van de redacteurs en redactiemedewerkers van een regionale televisieomroep behoren» (p. 6, tweede alinea) - wat impliceert dat de ter beschikking stelling van de (quasi-)gratis abonnementen aan de redacteurs en redactiemedewerkers door verweerster als noodzakelijk voor de uitvoering van het werk wordt beschouwd - en stelt anderzijds dat het niet blijkt dat verweerster als werkgever op de hoogte was van het feit dat haar redactiemedewerkers (quasi-)gratis tijdschriften ontvingen en dat dit ook zonder belang is (p.6, zesde alinea). Als de werkgever niet op de hoogte was dat de

555

(quasi-)gratis abonnementen aan de redactiemedewerkers
560 werden ter beschikking gesteld, kan hij bezwaarlijk
zelf hebben beslist dat deze nodig waren voor de uit-
voering van het werk.

Het bestreden arrest heeft derhalve niet wettig be-
565 slist dat de (quasi-) gratis abonnementen op tijd-
schriften of kranten tot het arbeidsgereedschap van de
redacteurs en redactiemedewerkers van verweerster be-
hoorden.

570 **Tweede onderdeel**

Dit onderdeel behoeft geen verdere toelichting.

Derde onderdeel

575

De werkgever en de werknemer kunnen overeenkomen
dat de kosten verbonden aan de uitvoering van de ar-
beidsovereenkomst en die in beginsel ten laste zijn van
de werkgever, toch door de werknemer dienen te worden
580 gedragen, en aldus ten laste zijn van de werknemer
(Cass., 10 december 2007, A.C., 2007, nr.625; Cass., 9
september 1991, A.C., 1991-92, nr.9).

De rechter moet in dergelijk geval nagaan wat de
585 partijen zijn overeengekomen aangaande de nodige hulp-
middelen die voor de uitvoering van het werk ter be-
schikking worden gesteld. Alleen wanneer niets werd
overeengekomen in de overeenkomst, zal hij uitspraak

kunnen doen zoals de omstandigheden dit vereisen
590 (Cass., 9 september 1991, A.C., 1991-92, nr.9).

Het arbeidshof stelde vast dat de abonnementen niet
geheel gratis ter beschikking van de werknemers werden
gesteld, doch sprak zich niet uit over de vraag of de
595 partijen een van artikel 20,1°, Arbeidsovereenkomsten-
wet afwijkende overeenkomst hadden gesloten. Noch werd
vastgesteld of er dienaangaande sprake was van een
«stilzwijgen» in de overeenkomst, terwijl evenmin werd
onderzocht op grond van welke overeenkomst de werkgever
600 zijn verplichtingen ter zake had doorgeschoven naar de
«derde» en hoever de overgenomen verplichtingen reik-
ten.

Het bestreden arrest heeft bijgevolg niet wettig
605 beslist dat de tijdschriften of kranten in kwestie, die
niet geheel gratis ter beschikking werden gesteld van
de werknemers, arbeidsgereedschap zijn in de zin van de
artikelen 20, 1°, Arbeidsovereenkomstenwet en 19, §2,
5°, Uitvoeringsbesluit RSZ-wet.

610

OM DEZE REDENEN,

besluit voor eiser ondergetekende advocaat bij
het Hof van Cassatie, dat het U behage, Hooggeachte Da-
615 mes en Heren, het bestreden arrest te vernietigen, de
zaak en partijen te verwijzen naar een ander arbeids-
hof, kosten als naar recht.

Brussel, 27 december 2013

620

625

Antoine DE BRUYN,

630

NIET VERBETERDE KOPIE